

Aika 21.12.2017 klo 17:00 - 17:43

Paikka Kirkkoneuvoston kokoushuone, Eerikinkatu 3 A, 3 krs, Turku.
Esteilmoitukset: turku.kirjaamo@evl.fi

Käsitellyt asiat

§	Liitteet	Otsikko	Sivu
461		Kokouksen avaus	4
462		Kokouksen laillisuus	5
463		Kokouksen päätösvaltaisuus	6
464		Eesityslistan hyväksyminen	7
465		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	8
466		Ilmoitusasiat	9
467		Kirkkovaltuuston 23.11.2017 ja 7.12.2017 kokousten päätösten täytäntöönpano	10
468		Keskusvaalitoimikunnan asettaminen	12
469	1	Turun arkkhiippakunnan tuomiokapitulin lausunto kirkkohallitukselle seurakuntajakoa koskien	14
470	2	Hautauksiin liittyvien maksujen vahvistaminen	15
471		Muut asiat	17
472		Muutoksenhaku	18
473		Kokouksen päättäminen	19

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Rinne Heimo Korhonen Pentti	kirkkoneuvoston puheenjohtaja jäsen, kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja	
	Ainasoja Merja	jäsen	
	Heikkilä Auvo	jäsen	
	Kanervavuori Mirjo	jäsen	
	Lintunen Anna	jäsen	
	Nappu Juha	jäsen	
	Rantanen Ari	jäsen	
	Sandberg Siv	jäsen	
	Toivari Helmi-Riitta	jäsen	
	Itähaarla Sakari	varajäsen	
	Nurmio Merja	kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja	
	Järvensivu Jukka	kirkkoherra	
	Niittynen Ville	kirkkoherra	
	Rinne Katri	kirkkoherra	
	Heino Paula	tiedotuspäällikkö	
	Hälli Teemu	yhteisten työmuotojen johtaja	
	Hörkkö Jaana	vt. talousjohtaja	
	Kosola Seppo	esittelijä, kiinteistöjohtaja, vs.hallintojohtaja,	
Poissa	Knuuti Heikki	jäsen	
	Lukander Harri	kirkkovaltuuston puheenjohtaja	
	Hermonen Merja	kirkkoherra	
	Kairavuo Leena	kirkkoherra	
	Lehikoinen Jouni	kirkkoherra	
	Mäntylä Heikki	kirkkoherra	
	Norvasuo Tuomo	kirkkoherra	
	Bäck Mia	kirkkoherra	
	Kallio Hannu	hallintojohtaja, toimielimen sihteeri	
Muu	Makkonen Heli-Maarit	tekninen sihteeri, läsnäolo-oikeus	

Allekirjoitukset

Heimo Rinne
puheenjohtajaSeppo Kosola
sihteeri

Käsitellyt asiat

§461 - 473

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty Turussa (pvm)

Anna Lintunen

Juha Nappu

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Yhteisen kirkkoneuvoston kokouksen pöytäkirja on nähtävänä kirkkoneuvoston kokoushuoneessa osoitteessa Eerikinkatu 3 A, 3krs, Turku ajalla 29.12.2017 - 12.1.2018 arkipäivisin klo 8-15.45.

Kokouksen avaus

Yhteinen kirkkoneuvosto 21.12.2017 § 461

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Kokouksen laillisuus

Yhteinen kirkkoneuvosto 21.12.2017 § 462

Esitys: Kirkkoneuvosto toteaa kokouksen laillisuuden.

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi.

Kokouksen päätösvaltaisuus

Yhteinen kirkkoneuvosto 21.12.2017 § 463

Esitys: Kirkkoneuvosto toteaa kokouksen päätösvaltaisuuden.

Päätös: Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

Esityslistan hyväksyminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 21.12.2017 § 464

Esitys: Kirkkoneuvosto hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Yhteinen kirkkoneuvosto 21.12.2017 § 465

Esitys: Kirkkoneuvosto valitsee pöytäkirjan tarkastajat.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Anna Lintunen ja Juha Nappu.

Ilmoitusasiat

Yhteinen kirkkoneuvosto 21.12.2017 § 466

1. Viranhaltijapäätökset

- Julkiset 1.1.2017 alkaen tehdyt päätökset ovat reaaliaikaisesti nähtävissä luottamushenkilöiden verkkopalvelussa. Salaiset päätökset ovat nähtävissä kokouksessa.

2. Pöytäkirjoja

- Kiinteistölautakunta 5/13.11.2017

Esitys:

Kirkkoneuvosto merkitsee ilmoitusasiat tiedokseen.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Merkittiin tiedoksi ja liitettiin pöytäkirjan liitteeksi kokouksessa pöydälle jaettu Reformaation merkkivuoden loppuraportti.

Kirkkovaltuuston 23.11.2017 ja 7.12.2017 kokousten päätösten täytäntöönpano

74/00.02.00/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 21.12.2017 § 467

Esittelijä: Vs. hallintojohtaja Seppo Kosola

Esittely: Yhteinen kirkkovaltuusto 23.11.2017

71 §	Kokouksen avaus
Ei toimenpiteitä
72 §	Kokouksen laillisuus
Ei toimenpiteitä
73 §	Kokouksen päätösvaltaisuus
Ei toimenpiteitä
74 §	Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen
Ei toimenpiteitä
75 §	Vuoden 2018 kirkollisveroprosentin määrittäminen
On ilmoitettu verohallinnolle
76 §	Muut asiat
Ei toimenpiteitä
77 §	Muutoksenhaku
Ei toimenpiteitä
78 §	Kokouksen päättäminen
Ei toimenpiteitä

Yhteinen kirkkovaltuusto 7.12.2017

79 §	Kokouksen avaus
Ei toimenpiteitä
80 §	Kokouksen laillisuus
Ei toimenpiteitä
81 §	Kokouksen päätösvaltaisuus
Ei toimenpiteitä
82 §	Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valit-

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 467

21.12.2017

seminen
Ei toimenpiteitä

- 83 § Yhteisen kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston kokousajat keväällä 2018
Ilmoitus kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston kokouksiin osallistuville ja toimitalon vahtimestarille
- 84 § Kirkkovaltuuston varajäsen Piia Norosen luottamustoimen päättyminen
Ilmoitus Piia Noroselle
- 85 § Turun Pernossa, Pernontie 33, sijaitsevan tontin vuokraaminen
Ilmoitus Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulille
- 86 § Pyölinrannan leirialueen liittyminen Meri-Kaarinan vesiosuuskuntaan
Ilmoitus kiinteistötoimistoon ja taloustoimistoon
- 87 § Pallivahan seurakuntakeskuksen tilanne ja arkkitehtikilpailun teettäminen tontille
Ilmoitus kiinteistöjohtaja Seppo Kosolalle
- 88 § Esitys vuoden 2018 talousarvioksi
Ilmoitus vt. talousjohtaja Jaana Hörkölle
- 89 § Lausunto Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulille koskien seurakuntajaon muutosta
Ilmoitus Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulille
- 90 § Muut asiat
Ei toimenpiteitä
- 91 § Muutoksenhaku
Ei toimenpiteitä
- 92 § Kokouksen päättäminen
Ei toimenpiteitä

Esitys: Kirkkoneuvosto hyväksyy kirkkovaltuuston kokousten 23.11.2017 ja 7.12.2017 päätösten täytäntöönpanoehdotuksen edellä esitetyn mukaisena.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Jakelu Ei jakelua

Keskusvaalitoimikunnan asettaminen

240/00.00.01.04/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 21.12.2017 § 468

Esittelijä: Vs. hallintojohtaja Seppo Kosola

Esittely: Sakastin sivuilla olevan tiedon mukaan vuoden 2018 seurakunta-vaalien varsinainen vaalipäivä on 18.11.2018 ja ennakkoäänestys 5.-9.11.2018. Kirkolliskokous päätti asiasta marraskuussa 2017.

Kirkkolain 23 luvun 20 §:n mukaan kirkkoneuvosto voi asettaa seurakuntavaaleja varten keskusvaalitoimikunnan, jonka tehtävät määrätään kirkon vaalijärjestyksessä.

Kirkon vaalijärjestyksen 2 luvun 4 § toteaa, että yhteinen kirkkoneuvosto voi asettaa keskusvaalitoimikunnan, jonka tehtävänä on seurakuntayhtymän seurakuntien puolesta hyväksyä toimenpidesuunnitelma ja aikataulu seurakuntavaalien toimeenpanemiseksi, laatia äänioikeutettujen luettelot, huolehtia kirkon vaalijärjestyksessä tarkoitettujen kuulutusten ja ilmoitusten laatimisesta ja tietoon saattamisesta sekä muutoinkin avustaa seurakuntien vaalilautakuntia vaalien yhtenäisessä toteuttamisessa. Kuulutukset ja ilmoitukset, joista on ilmoitettava lehdessä tai jotka on lehdessä julkaistava, voidaan, ellei kirkkolain 3 luvun 5 pykälästä muuta johdu, saattaa seurakuntien jäsenten tietoon myös yhteiskuulutuksena.

Johtoryhmä esittää, että kirkkoneuvosto asettaisi keskusvaalitoimikunnan, jonka jäseniksi valitaan kirkkoherrat, hallintojohtaja, tiedotuspäällikkö ja alueellisen keskusrekisterin johtaja. Sihteeriksi valitaan alueellisen keskusrekisterin johtaja. Keskusvaalitoimikunnan kutsuu koolle puheenjohtaja. Johtoryhmä ja kirkkoherrojen kokous esittää, että puheenjohtajana toimii Kaarinan seurakunnan kirkkoherra Ville Niittyinen.

Kirkkoneuvosto voi valita seurakunnan niin myöhemmin esittäessä kirkkoherran asemasta keskusvaalitoimikunnan jäseneksi seurakunnan vaalilautakunnan puheenjohtajan. Mikäli vaalilautakunnan puheenjohtaja on esteellinen osallistumaan kokoukseen, toimii kirkkoherra varajäsenenä ja päinvastoin.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää asettaa keskusvaalitoimikunnan, jonka tehtävänä on kirkon vaalijärjestyksen 2 luvun 4 §:n mukaiset tehtävät samanaikaisen ja yhtenäisen vaalimenettelyn toteuttamiseksi kaikissa seurakunnissa huomioiden kuitenkin paikalliset olosuhteet.

Toimikuntaan valitaan jäseniksi seurakuntien kirkkoherrat, hallinto-

johtaja, tiedotuspäällikkö ja alueellisen keskusrekisterin johtaja. Keskusvaalitoimikunnan puheenjohtajana toimii Kaarinan seurakunnan kirkkoherra Ville Niittynen. Sihteeriksi valitaan alueellisen keskusrekisterin johtaja. Toimikunnan kutsuu koolle puheenjohtaja.

Kirkkoneuvosto voi valita seurakunnan niin myöhemmin esittäessä kirkkoherran asemasta keskusvaalitoimikunnan jäseneksi seurakunnan vaalilautakunnan puheenjohtajan. Mikäli vaalilautakunnan puheenjohtaja on esteellinen osallistumaan kokoukseen, toimii kirkkoherra varajäsenenä ja päinvastoin.

Lapsivaikutusten arviointi: Keskusvaalitoimikunnan asettamisella ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Muutoksenhakuoikeus oikaisuvaatimuksin.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Jakelu

Toimikuntaan valitut
Palkkatoimisto
Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymään kuuluvien seurakuntien seurakuntaneuvostot

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin lausunto kirkkohallitukselle seurakuntajako koskien

161/00.01.00.04/2016

Yhteinen kirkkoneuvosto 21.12.2017 § 469

- Esittelijä: Vs. hallintojohtaja Seppo Kosola
- Esittely: Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli on 13.12.2017 tehnyt liitteen mukaisen lausunnon kirkkohallitukselle seurakuntayhtymän seurakuntarakenteen muuttamisesta.
- Esitys: Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin lausunnon.
- Lapsivaikutusten arviointi: Lausunnolla ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.
- Ei muutoksenhakuoikeutta.
- Päätös: Esitys hyväksyttiin.
- Liitteet Liite 1 Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin lausunto seurakuntajakoehdotuksesta
- Jakelu Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymään kuuluvat seurakunnat ja yksiköt

Hautauksiin liittyvien maksujen vahvistaminen

262/02.09.01.01/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 21.12.2017 § 470

Esittelijä: Vs. hallintojohtaja Seppo Kosola

Esittely: Kirkkolain mukaan kirkkovaltuusto päättää hautojen lunastusmaksuista. Muista hautauksiin liittyvistä maksuista päättää kirkkoneuvosto.

Kiinteistötoimisto ja hautatoimisto ovat yhdessä valmistelleet esityksen vuoden 2018 hautauksiin liittyviksi maksuiksi. Esitys liitteenä.

Vuodelle 2017 tehtiin maltillinen korotus tuhkausmaksuihin, kun tuhkausten hinnat kumpuhauta- ja nurmihauta-alueilla sekä muistolehdoissa yhtenäistettiin. Myös kappelivuokria ulkopaikkakuntalaisten ja kirkkoon kuulumattomien osalta korotettiin.

Vuodelle 2018 esitetään ainoastaan kynttilä- ja kukkavientien maksujen korottamista. Yhteisvientimaksua peritään viiden merkittävän juhlapyhien alla tehtävistä kukka- ja kynttilävienneistä. Uutena hinnastoon on otettu mukaan isänpäivä. Yhteisvientimaksuun esitetään pientä korotusta.

Erillisviennit ovat muina kuin em. juhlapyhien aikaan tehtäviä vientejä. Näiden yksittäisten vientien hintaan esitetään vähän reilumpaa korotusta. Perusteluna on, että yksittäiset viennit teettävät työtä vietyä artikkelia kohti noin kaksinkertaisesti yhteisvienteihin verrattuna.

Hoitohautojen kukkavalikoima muuttuu vuodelle 2018 siten, että pauliinabegonia poistuu ja tilalle tulee maisemabegonia. Maisemabegoniasta peritään sama hinta, kuin pauliinabegoniasta aiemmin. Auringon valossa viihtyvien ryhmäruusujen menestyminen hautausmaan useimmiten puolivarjoisissa tai varjoisissa olosuhteissa on heikkoa. Tämän vuoksi ryhmäruusut poistetaan hinnastosta, jolloin niitä ei voi enää valita kasveiksi uusiin määräaikaishoitosopimuksiin.

Veteraanien uurnalehtoon ei ole tähän asti myyty kukkahoitoa. Aluetta koskevissa ohjeissa on ollut toivomus, että alueelle tuotaisiin koristeeksi vain leikkokukkia. Kuitenkin valtaosalle haudoista ovat omaiset istuttaneet kesäisin kukkia. Omaisilta on tullut pyyntöjä, että myös veteraanilehdon uurnahautoille olisi ostettavissa kukat hoitoineen. Tähän ollaan nyt avaamassa mahdollisuutta. Haudoilte

myytäisiin hoitopakettia, johon kuuluu seurakunnan valitsemat kesäkukat hoitoineen. Kukat (2 – 3 kpl) olisivat kaikilla hoitohaudoilla samanlaiset.

Kiinteistölautakunta käsitteli asiaa kokouksessaan 11.12.2017 ja päätti esittää kirkkoneuvostolle ja hautojen lunastushintojen osalta edelleen kirkkovaltuustolle hautauksiin liittyvien maksujen vahvistamista liitteen mukaisesti siten, että maksut astuvat voimaan 1.1.2018.

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää

1. hyväksyä hautauksiin liittyvät maksut
2. esittää kirkkovaltuustolle vahvistettavaksi maksut hautojen lunastushinnoista, molemmat liitteen mukaisesti. Maksut astuvat voimaan 1.1.2018.

Lapsivaikutusten arviointi on tehty asian aiemmassa käsittelyvaiheessa.

1. On muutoksenhakuoikeus.
2. Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 2 Hautauksiin liittyvät maksut 2018

Jakelu

Kirkkovaltuusto
Hautaus-toimen päällikkö Pekka Sorri
Hautatoimiston hoitaja Maria Wikström

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä	Pöytäkirja	21/2017	16/21
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 471	21.12.2017	

Muut asiat

Yhteinen kirkkoneuvosto

Ei muita asioita.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä	Pöytäkirja	21/2017	17/21
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 472	21.12.2017	

Muutoksenhaku

Yhteinen kirkkoneuvosto 21.12.2017 § 472

Pöytäkirjan liitteenä oikaisuvaatimusohje ja valitusosoitus.

Lisätietoja päätöksestä antaa esittelijä.

Kokouksen päättäminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 21.12.2017 § 473

Esitys: Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä

Oikaisuvaatimusohjeet ja
valitusosoitus

Yhteinen kirkkoneuvosto

Pöytäkirja 21.12.2017 § 461-473

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 461,462,463,464,465,466, 467, 470;2, 471,472,473</p>
	<p><u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 468, 470; 1</p>
	<p><u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukiello</u> Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u> 1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, 3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai 4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>
	<p><u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u> Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä Yhteinen kirkkoneuvosto <p>Käyntiosoite: Eerikinkatu 3 A, 3. kerros Postiosoite: PL 922 Sähköposti: turku.kirjaamo@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 468, 470;1</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopioilla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä millaista oikaisua päätökseen vaaditaan millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisu n tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> Turun ja Kaarina seurakuntayhtymä Yhteinen kirkkoneuvosto <p>Käyntiosoite: Eerikinkatu 3 A, 3. kerros Postiosoite: PL 922 Sähköposti: turku.kirjaamo@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankintaoikaisu n sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä millaista oikaisua päätökseen vaaditaan millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSIOTUS

Valitus- viranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> Turun hallinto-oikeus <p>Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4 Postiosoite: PL 32, 20101 Turku Telekopio: 029 56 42414 Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p>
	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: Valitusaika 30 päivää</p> <ul style="list-style-type: none"> Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: <p>Käyntiosoite: Hämeenkatu 13 Postiosoite: PL 60, 20501 Turku Telekopio: 02 279 7001 Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>Eteläranta 8, PL 210, 00131 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>PL 29 Meritullinkatu 10, 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo)</p>

	Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi
	<p>Valitus markkinaoikeuteen</p> <p>Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-aikeita koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot Valitusaika 14 päivää</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>
Muutoksenhaku-ajan laskeminen	Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon.</p>
Valitus-asiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Oikeudenkäyntimaksu	Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 90 euroa ja markkinaoikeudessa 226 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.
	Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.